

PLA DE DESENVOLUPAMENT AGRÍCOLA DE CASTELLÓ

MAIG 2025

Contingut

ANTECEDENTS.....	4
CAPÍTOL 1. PER QUÈ UN PLA DE DESENVOLUPAMENT AGRARI PER A CASTELLÓ?	5
1.1 JUSTIFICACIÓ.....	5
1.2 METODOLOGIA.....	6
1.3 PROCÉS D'ELABORACIÓ	8
CAPÍTOL 2. DIAGNÒSTIC DEL SECTOR AGRARI DE CASTELLÓ	14
2.1 CONTEXT AGRARI EN LA COMUNITAT VALENCIANA	14
<i>Evolució de la Superfície Agrària Útil.....</i>	<i>14</i>
<i>Evolució del nombre d'explotacions agràries.....</i>	<i>15</i>
<i>Distribució per dimensió de les explotacions agràries</i>	<i>15</i>
2.2 CONTEXT AGRARI A LES COMARQUES DE LA RIBERA DEL XÚQUER.....	17
<i>Estat dels caps d'explotació de les Riberes del Xúquer</i>	<i>17</i>
<i>Evolució de la superfície cultivada.....</i>	<i>17</i>
<i>Evolució del nombre d'empreses agroalimentàries</i>	<i>18</i>
<i>Influència dels fons d'inversió en el sector agroalimentari</i>	<i>19</i>
<i>Evolució de les cooperatives en les Riberes del Xúquer</i>	<i>20</i>
<i>El cas del cooperativisme cítricol a les Riberes del Xúquer</i>	<i>21</i>
<i>El cas de la comercialització del cultiu del kaki en les Riberes del Xúquer</i>	<i>23</i>
2.3 CONTEXT AGRARI EN EL MUNICIPI DE CASTELLÓ	24
<i>Evolució de la superfície agrària de Castelló</i>	<i>25</i>
<i>Exagro-Camp Vila Nova de Castelló CV</i>	<i>25</i>
<i>L'abandó de terres a Castelló</i>	<i>26</i>
● <i>Nivell 1: Cultiu actiu amb el risc d'abandó.....</i>	<i>26</i>
● <i>Nivell 2: Abandó incipient.....</i>	<i>27</i>
● <i>Nivell 3: Abandó avançat</i>	<i>27</i>
● <i>Nivell 4: Abandó crític o irreversible</i>	<i>27</i>
CAPÍTOL 3. OBJECTIUS DEL PLA DE DESENVOLUPAMENT	29
CAPÍTOL 4. PROPOSTES D'ACCIÓ	31
EIX 1: MILLORA DE LA PRODUCCIÓ AGRÀRIA	32
<i>Acció 1.1.- Facilitar l'accés a informació i divulgació agrària</i>	<i>32</i>
<i>Acció 1.2.- Formació agrària.....</i>	<i>34</i>
<i>Acció 1.3.- Assessorament tècnic agrari</i>	<i>35</i>
<i>Acció 1.4.- Banc de terres</i>	<i>36</i>
<i>Acció 1.5.- Promoure Iniciatives de Gestió Comuna de terres.....</i>	<i>37</i>
EIX 2: MILLORA DE LES INFRAESTRUCTURES AGRÀRIES.....	39
<i>Acció 2.1.- Millora dels sistemes de reg i conservació de sèquies</i>	<i>39</i>
<i>Acció 2.2.- Conservació de camins rurals</i>	<i>40</i>
<i>Acció 2.3.- Conservació del patrimoni rural i agrari</i>	<i>41</i>
EIX 3: VALORITZACIÓ DELS PRODUCTES AGROALIMENTARIS	42
<i>ACCIÓ 3.1.- Creació d'un obrador compartit</i>	<i>42</i>
<i>ACCIÓ 3.2.- Promoció del mercat municipal de Castelló.....</i>	<i>43</i>
EIX 4: ACTUALITZACIÓ DE SERVICIS MUNICIPALS ORIENTATS AL TERRITORI AGRÍCOLA.....	44
<i>ACCIÓ 4.1.- Reforma de la normativa municipal enfront de l'abandó de terres agrícoles ..</i>	<i>44</i>
<i>ACCIÓ 4.2.- Prevenció d'incendis</i>	<i>45</i>
<i>ACCIÓ 4.3.- Gestió dels residus agrícoles.....</i>	<i>46</i>
EIX 5: PROMOCIÓ DE SERVICIS PER A L'ÚS CIUTADÀ DEL TERRITORI I LA CULTURA AGRÀRIA.....	47
<i>ACCIÓ 5.1.- Afavorir l'ús lúdic del territori agrícola.....</i>	<i>47</i>
<i>ACCIÓ 5.2.- Crear horts urbans de proximitat</i>	<i>48</i>
<i>ACCIÓ 5.3.- Sensibilitzar a la ciutadania sobre els valors de l'agricultura.....</i>	<i>49</i>
CAPÍTOL V: DESENVOLUPAMENT I SEQUIMENT DEL PLA.....	50

Foto: Vicent Ventura

Antecedents

El Pla de Desenvolupament Agrícola de Castelló és una ferramenta col·lectiva dissenyada per a donar resposta al declivi de l'activitat agrària en el municipi i particularment a un dels seus efectes més visibles per a la ciutadania com és l'abandó de terres.

El Pla sorgix a iniciativa de l'equip de govern de l'Ajuntament de Castelló i és el resultat d'un procés participatiu que ha comptat amb la participació del sector agrari i representants de la societat civil del municipi.

El Pla de Desenvolupament Agrícola (PDA) constituïx un marc d'acció comuna orientat a millorar la competitivitat i rendibilitat del sector agrari de Castelló. Igualment, constituïx una guia a través de la qual orientar les accions dels agents públics i privats amb interessos en el territori històricament vinculat a la producció agrària.

El disseny del PDA s'ha desenrotllat a través d'un procés que ha comptat amb la participació dels representants polítics, econòmics i socials interessats en el sector agrari de Castelló. Aquest procés d'investigació i diàleg ha permés realitzar un conjunt de diagnòstics i propostes que estructuraven el propi Pla.

El treball s'estructura en 4 capítols.

- En el capítol I es descriu la pertinència de dissenyar un PDA, així com la metodologia desenrotllada, posant en valor el conjunt de persones i institucions que han participat en aquest.
- En el capítol II s'arreplega un diagnòstic agrari del municipi a fi d'entendre les causes de la crisi del sector agrari, així com les conseqüències econòmiques, socials, culturals i mediambientals.
- En el capítol III s'enumeren els objectius del Pla.
- En el capítol IV s'identifiquen els eixos estratègics i possibles accions a executar pels agents interessats en el manteniment i desenvolupament del sector agrari de Castelló.

Capítol 1. Per què un Pla de Desenvolupament Agrari per a Castelló?

1.1 Justificació

El Pla de Desenvolupament Agrari de Castelló constituïx una ferramenta fonamental per a previndre l'abandó de terres i enfortir l'estructura i els mitjans que permeten minimitzar l'impacte del declivi del sector agroalimentari. Així mateix, resulta clau disposar d'instruments de gestió del territori que reconeguen el paper essencial de l'agricultura en el Desenvolupament sostenible de Castelló.

El territori agrari de Castelló no sols pot ser valorat per la seua rendibilitat econòmica, sinó que, com a espai periurbà íntimament relacionat amb el municipi, ofereix uns servicis socials, culturals i ambientals per als seus habitants que no han de ser menysvalorats.

Mantindre un paisatge agrari actiu contribuïx a mitigar els efectes del canvi climàtic com l'augment de la temperatura, la proliferació d'incendis o la capacitat de drenatge dels cada vegada més intensos i freqüents episodis de pluges.

Aquests territoris conserven també un patrimoni històric de caràcter material com són les séquies, cases de camp i diferents elements arquitectònics vinculats a l'històric desenvolupament agrari de Castelló, així com patrimoni immaterial vinculat a la governança i gestió de l'aigua com són les comunitats de regants, la memòria de les famílies vinculades directa i indirectament al camp, etc.

Finalment, volem destacar la funció social dels espais agraris periurbans com a espais de socialització on les persones residents desenvolupen activitats que contribuïxen a la qualitat de vida del municipi com és el desenvolupament d'activitats esportives aprofitant els camins rurals.

El present pla realitza una planificació detallada de la millora del sector agrari, definint accions concretes a nivell local i alineant-les amb estratègies d'àmbit provincial i autonòmic. D'aquesta manera, s'integra dins d'un marc més ampli de mesures impulsades a la província de València i en tota la Comunitat Valenciana

1.2 Metodologia

El procés de planificació va seguir un enfocament participatiu, estructurat mitjançant quatre fases interconnectades, que es van dur a terme entre octubre de 2024 i maig de 2025.

Figura 1. Cronograma i fases del Pla de Desenvolupament Agrícola de Castelló

En cada fase es va realitzar un taller públic, convidant l'Ajuntament de Castelló en cada sessió a la participació de la ciutadania. En aquesta línia, totes les activitats desenvolupades en el marc de la iniciativa han sigut obertes i basades en l'intercanvi constructiu, promovent la participació activa dels agents del sector agroalimentari, així com dels diferents actors socials i econòmics del municipi de Castelló.

El sistema d'agents del sector inclou a aquells que treballen directament en el sector agroalimentari i a aquells que influïxen de manera indirecta en la dinàmica de l'activitat. A continuació, es presenten els agents que conformen l'ecosistema del Pla de Desenvolupament Agrícola de Castelló:

Taula 1. Agents que componen l'ecosistema del Pla d'Acció Agrària de Castelló

Agents directes	Agents indirectes
• Persones agricultores • Persones sòcies de Cooperativa • Persones vinculades al Comerç • Persones vinculades a la Indústria • Comunitats de Regants	• Administració local • Organitzacions de representació • Veïns i veïnes del municipi • Ambientalistes • Personal tècnic de l'Ajuntament

1.3 Procés d'elaboració

1	FASE INICIAL DE LANÇAMENT
ACCIÓ	Taller de validació inicial del procés
DATA	17 de juliol 2024
LLOC I HORA	Ajuntament de Castelló - 12h
ASISTÈNCIA	20 persones
DESCRIPCIÓ	L'objectiu del taller era confirmar i validar amb els assistents la necessitat d'elaborar un Pla d'Acció Agrícola al Municipi de Castelló. Igualment, obtenir el compromís i consens en la participació i implicació dels assistents.
RESULTATS	El debat va ser intens i enriquidor, amb una alta participació dels assistents, que van aportar les seues perspectives i experiències. La jornada va culminar amb un consens general sobre la necessitat de treballar conjuntament per desenvolupar estratègies que permeten revitalitzar el sector agroalimentari de Castelló.

2 FASE DE BENVINGUDA	
ACCIÓ	Taller de benvinguda i inici del procés
DATA	15 d'octubre 2024
LLOC I HORA	Ajuntament de Castelló - 18,30h
ASSISTÈNCIA	22 persones
DESCRIPCIÓ	L'objectiu del taller era informar de l'inici del procés d'elaboració del Pla d'Acció Agrícola de Castelló. Informar sobre les fases, les activitats a desenvolupar i la necessitat de comptar amb la participació dels agents convidats.
RESULTATS	Durant el taller, es van abordar els problemes clau que afecten el sector, com ara l'abandonament dels cultius i la baixa rendibilitat de les explotacions. També es va posar en valor el paper estratègic que exerceix el sector agroalimentari, no només des d'un punt de vista econòmic, sinó també social, cultural i mediambiental.

3
FASE
D'INSPIRACIÓ

ACCIÓ

DATA

LLOC I HORA

ASSISTÈNCIA

DESCRIPCIÓ

RESULTATS

Taula redona d'inspiració amb casos reals

14 de novembre 2024

Ajuntament de Castelló - 18,30h

25 personas

L'objectiu del taller era exposar casos reals d'altres territoris de la Comunitat Valenciana on s'estan duent a terme iniciatives per part d'actors locals per millorar la situació del sector agroalimentari.

Es van presentar experiències pioneres en la recuperació de terres abandonades. Representants de les cooperatives de Benaguasil i Pego van exposar els seus models de gestió i col·laboració amb els propietaris de parcel·les, amb l'objectiu de frenar l'abandó de terres i millorar la sostenibilitat agrícola del municipi. El taller va concloure amb un debat sobre la necessitat de millorar la formació agrícola i la implicació d'institucions locals en la identificació i fer un diagnòstic de terres abandonades.

4 FASE DE DIAGNÒSTIC ACCIÓ DATA LLOC ASSISTENCIA DESCRIPCIÓ RESULTATS	Entrevistes amb actors clau i visita de camp 7 de gener 2025 Ajuntament de Castelló 15 persones L'objectiu era fer entrevistes bilaterals amb actors clau per comprendre i recollir les seves propostes de millora del sector agrariolimentari. Igualment es van visitar enclavaments agrícoles abandonats així com zones particularment degradades. Es van realitzar entrevistes amb: • Membres del consell rector de la Cooperativa d'Exagro • Membres de Comunitats de Regants • Membres de la policia local del municipi • Membres de l'equip tècnic de l'Ajuntament
---	--

FASE DE DIAGNÒSTIC

ACCIÓ

DATA

LLOC I HORA

ASSISTÈNCIA

DESCRIPCIÓ

RESULTATS

Taller de presentació de diagnòstic

14 de gener 2025

Ajuntament de Castelló - 18,30h

25 persones

L'objectiu del taller era exposar les xifres de la situació agrària del municipi de Castelló i de la Comarca de la Ribera i les tendències a futur per obtenir una imatge compartida de quin és el punt de partida i el context actual.

La presentació va anar a càrrec de Paco Borrás i Sergi Escribano, representants de l'Agència AGROA, que van exposar l'evolució dels cultius i la situació agrària de la comarca i el terme municipal de Castelló. Es va dur a terme una sessió participativa on els assistents van plantejar diverses propostes per revertir aquesta situació.

6 FASE DE VALIDACIÓ I PRESENTACIÓ ACCIÓ DATA LLOC I HORA ASSISTÈNCIA DESCRIPCIÓ RESULTATS	Taller de presentació i validació final 8 de maig 2025 Ajuntament de Castelló 30 persones L'objectiu de la sessió era presentar el Pla de Desenvolupament Agrícola de Castelló per tal de poder retornar als agents participants en el procés la informació obtinguda, així com validar col·lectivament i simbòlicament el pla realitzat. El resultat esperat és que els agents que han participat en el disseny i l'elaboració del Pla s'apoderen i lideren les accions proposades.
---	---

Capítol 2. Diagnòstic del sector agrari de Castelló

El sector agrícola valencià enfronta un desafiament estructural marcat per la pèrdua de rendibilitat d'uns certs cultius i la falta de relleu generacional, la qual cosa ha provocat un progressiu abandó de l'activitat agrària. Aquest fenomen regional planteja un repte a nivell municipal, tant en la gestió de les conseqüències de les parcel·les abandonades com en l'aparició de nous usos del sòl agrícola. En aquest sentit, **existix un debat entorn de l'impacte i les oportunitats que aquest canvi d'ús del sòl pot generar**. I, també **existix una preocupació sobre l'ordenació i gestió del territori per part de les administracions** locals, regionals i nacionals que juntament amb les polítiques agràries requereixen de mesures, experiències i escenaris capaços de gestionar el procés d'abandó de cada territori.

2.1 Context agrari en la Comunitat Valenciana

Cal destacar que l'abandó de terres agrícoles és un procés recurrent en diferents regions i èpoques, vinculat a una progressiva reducció de les pràctiques agrícoles tradicionals ([Quintes-Soriano, C., et al., 2003](#)). Es tracta d'un fenomen complex, resultat de la interacció de diversos factors:

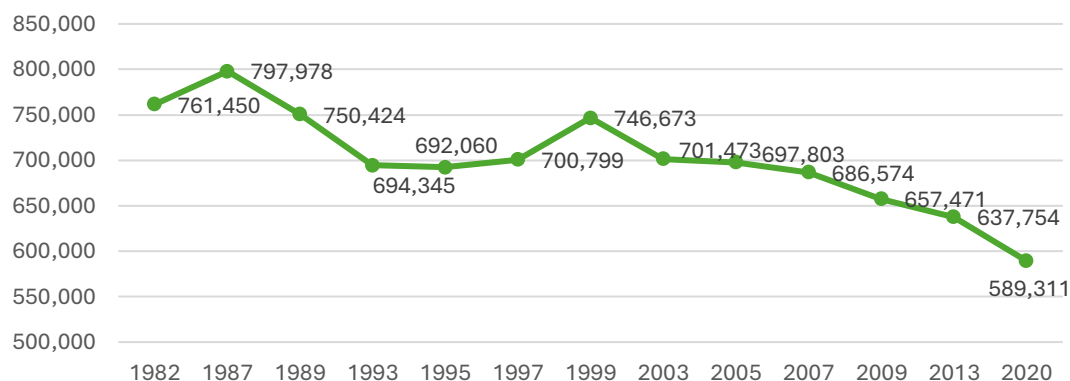
- **Territorials:** vinculats a la localització de les parcel·les, la dificultat d'accés a l'aigua i la possibilitat de mecanització.
- **Demogràfics:** degut principalment al creixement de la població urbana i descens del nombre de treballadors agraris i l'existència d'ofertes més atractives fora del sector agroalimentari.
- **Polítics:** la legislació agrària i alimentària, les polítiques de protecció del sòl agrícola i especulació urbanística que afecten els canvis d'usos del sòl.
- **Socioeconòmics:** especialment relacionats amb la pèrdua de rendibilitat, falta de relleu generacional i insuficient innovació en les explotacions.

Evolució de la Superfície Agrària Útil

Quant a la seua magnitud, **les dades sobre l'evolució de la Superfície Agrària Útil (*SAU) en la Comunitat Valenciana (CV) entre 1982 i 2020 mostren una reducció del**

22,6%, la qual cosa equival a la pèrdua d'aproximadament 172.000 hectàrees. Això suposa una disminució mitjana anual del 0,67% en el període analitzat.

Taula 2. Evolució de la *SAU a la Comunitat Valenciana entre 1982 i 2020 (hectàrees)

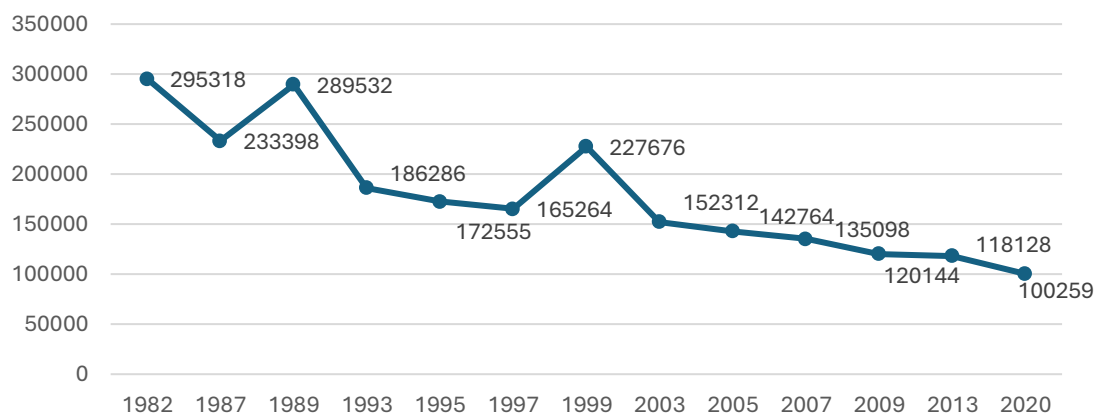

Font: Estadístiques Conselleria d'Agricultura de la CV

Evolució del nombre d'explotacions agràries

Aquest fenomen també es reflectix en el nombre d'explotacions, que, malgrat algunes fluctuacions, continua mostrant una clara tendència decreixent. **Entre 1982 i 2020, s'ha produït la desaparició d'un total de 195.059 explotacions en la CV.**

Taula 3. Evolució del nombre d'explotacions a la Comunitat Valenciana entre 1982 i 2020

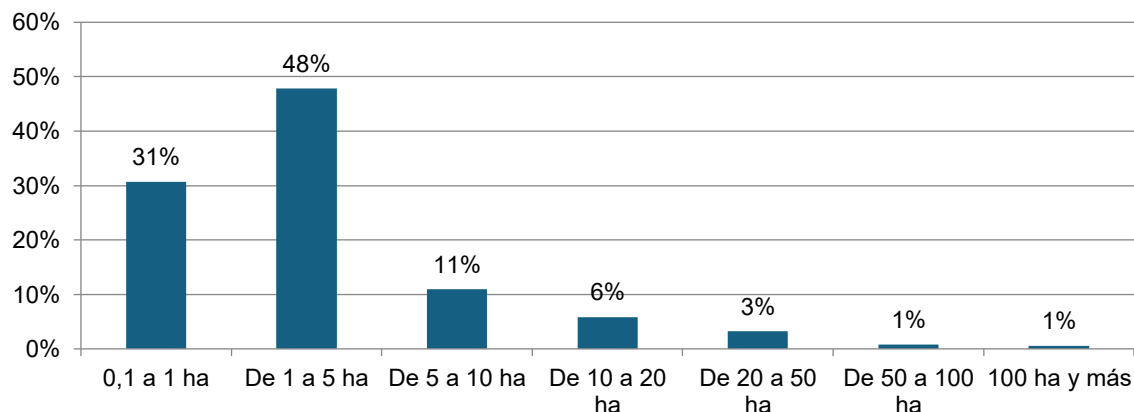

Distribució per dimensió de les explotacions agràries

Així mateix, és interessant estudiar la dimensió mitjana de les explotacions. **Segons les dades del cens de 2020, aproximadament el 79% de les explotacions de la Comunitat Valenciana té menys de 5 hectàrees (INE, 2020).** Actualment, la grandària mitjana de les explotacions és de 5,5 hectàrees, en contrast amb la mitjana nacional de 26,37 hectàrees. Aquesta xifra col·loca a la Comunitat Valenciana com l'autonomia amb

la menor grandària mitjana d'explotació agrícola en producció del país, només per darrere de Canàries.

Taula 4. Dimensió de les explotacions agràries de la Comunitat Valenciana (2020)

Font: Institut Nacional d'Estadística. Cens Agrari 2020

La tendència decreixent de la SAU, el nombre d'explotacions i la fragmentació de les mateixes evidència un context de decaïment generalitzat del sector. Com a conseqüència també el nombre de persones ocupades en el sector agrícola en la CV ha caigut en més d'un 10,3% respecte al cens del 2009. I, **la CV registra l'edat mitjana dels caps d'explotacions agràries més alta d'Espanya amb 64,4 anys**. Davant aquest escenari, no sorprén, que el creixent abandó de parcel·les agrícoles siga un tema central de debat i preocupació en l'àmbit del sector agrari i cada vegada més en el conjunt de la societat.¹

La realitat demostra que els canvis derivats de l'abandó de terres agrícoles, més enllà de la pèrdua en el sector agroalimentari, comporten una àmplia varietat de conseqüències socioeconòmiques i ambientals. Aquest fenomen suposa una pèrdua de benestar per a la societat en el seu conjunt, a causa de la reducció de l'oferta de béns i servicis ambientals (biodiversitat, paisatge, equilibri agroforestal) i socials (fixació de la població, conservació del patrimoni cultural, entre altres).

¹ Totes les estadístiques treballades poden consultar-se amb més detall en aquest [informe del Servei de Documentació, Publicacions i Estadística](#) Departamental de la Conselleria d'Agricultura, Aigua, Ramaderia i Pesca de la Generalitat Valenciana

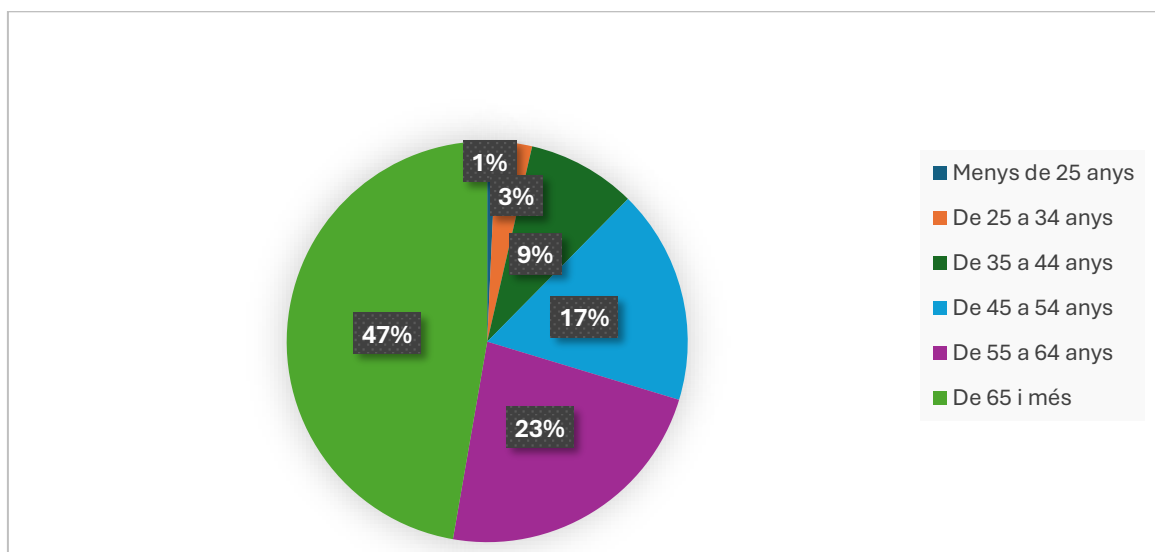
2.2 Context agrari a les comarques de la Ribera del Xúquer.

En coherència amb el context descrit en l'apartat anterior, les comarques de la Ribera del Xúquer no són una excepció, l'envelliment, la falta d'innovació i inversió en les explotacions i les conseqüències l'abandó dels cultius es manifesta en el paisatge i en la deterioració progressiva de les infraestructures productives (tancament d'empreses, deterioració de margens, camins, sistemes de reg, límits, etc.)

Edat dels caps d'explotació de les Riberes del Xúquer

Destaquem que el 70% dels caps d'explotació té més de 55 anys i el 47% més de 65 anys, la qual cosa mostra el nivell d'envelliment de la població activa agrària a la comarca.

Figura 2. Distribució per edat dels caps d'explotacions agràries de les Riberes del Xúquer

Font: Dades obtingudes de l'INE (Cens Agrari 2022)

Evolució de la superfície cultivada

En analitzar l'evolució de la superfície cultivada entre 2002 i 2023, els canvis poden semblar poc significatius a simple vista. No obstant això, és important destacar dos aspectes clau:

- La reducció en l'extensió de cultius de cítrics i fruites de pinyol ha sigut parcialment compensada per l'augment del cultiu de *kaki.
- Malgrat això, la pèrdua d'hectàrees en zones citrícoles, especialment en àrees amb alta fragmentació parcel·lària, reflectix un progressiu abandó de terres. Així mateix, la proliferació de plagues de difícil control en el cultiu del *kaki genera incertesa sobre la seua viabilitat com a alternativa sostenible per a mitigar aquest procés d'abandó.

Taula 5. Tipus de cultiu a les Comarques de la Ribera entre 2002 i 2023 (en hectàrees)

	2002	2023	Diferència	*Dif. %
Arròs	11.537	11.522	-15	-0,13%
Hortalisses, Flor, Vivers	2.358	3.308	950	40,29%
Cítrics	36.863	28.531	-8.332	-22,60%
Fruites de pinyol	4.396	1.811	-2.585	-58,80%
Kakis	1.500	9.754	8.254	550,27%
Alvocats	0	339	339	-
Kiwis	0	61	61	-
Total	56.654	55.326	-1.328	-2,34%

A partir d'aquestes xifres, els següents apartats centren l'anàlisi en l'evolució dels cultius més representatius: cítrics, el cultiu del kaki, la transformació de les empreses agroalimentàries i l'aparició dels fons d'inversió en l'ecosistema agrari.

Evolució del nombre d'empreses agroalimentàries

La producció agrícola ha estat històricament vinculada a la comercialització dels seus productes, ja siga a través del model empresarial cooperatiu o de societats limitades d'origen familiar. A les comarques de la Ribera, els dos models han tingut una presència destacada, encara que en els últims anys han experimentat transformacions significatives en la seua estructura empresarial.

Un dels canvis més rellevants ha sigut **la reducció en el nombre de cooperatives i de societats limitades dedicades a la comercialització de productes agrícoles, especialment en el sector cítricola.**

Durant la dècada dels anys 90, la Ribera comptava amb més d'un centenar de comerços privats, concentrats principalment en l'eix Poble Llarga-Carcaixent-Alzira-Algemesí, a causa de la seua proximitat a les estacions de càrrega del ferrocarril. No obstant això, en l'actualitat, aquesta xifra s'ha reduït dràsticament. Paral·lelament, la ubicació dels

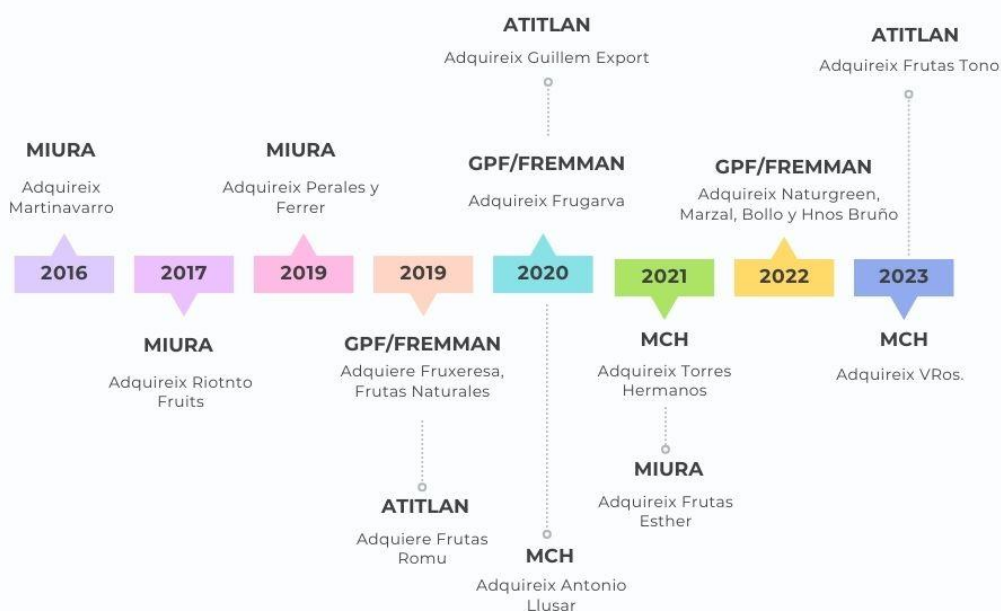
magatzems ha experimentat un desplaçament estratègic cap a zones amb millor accés a la xarxa d'autopistes, establint-se en polígons industrials amb infraestructures de major capacitat i eficiència logística.

En el cas de les empreses no cooperatives encara persisteixen algunes empreses privades amb una estructura sòlida i perspectives de continuïtat en el mercat. Exemples d'aquestes companyies són Cañamas, Madremia, Motilla, Ripoll i Antonio Muñoz, entre altres. No obstant això, **la tendència general indica una reducció progressiva del nombre d'empreses, acompanyada d'un increment en les exigències i condicions de relació amb els citricultors independents, la qual cosa impacta en la dinàmica del sector.**

Influència dels fons d'inversió en el sector agroalimentari

Un altre dels canvis a destacar, **és la creixent influència dels fons d'inversió en el sector citrícola**, la qual cosa ha accelerat la reconfiguració del teixit empresarial. Diverses firmes d'inversió han adquirit importants companyies del sector al llarg de l'última dècada, la qual cosa ha contribuït a la concentració empresarial i a l'enfortiment de grans grups. En termes de facturació, s'estima que les empreses cítriques gestionades per aquests fons aconseguixen un volum de negoci conjunt aproximat de 1.289 milions d'euros, mentre que les empreses agràries (però no cítriques) vinculades a aquests mateixos fons sumen al voltant de 130 milions d'euros.

Figura 3. Evolució dels fons d'inversió en el sector agroalimentari de la CV

Evolució de les cooperatives en les Riberes del Xúquer

Per a valorar aquesta transformació, val la pena analitzar els volums d'exportació en les empreses cooperatives de la Ribera del Xúquer entre els períodes 1995-2005 i 2023-2024.

Taula 6. Volum de comercialització de les cooperatives de la Ribera (tones)

	1995-2005	2023-2024
Cítrics	218.642	116.000
Kakis	10.500	105.000
Total	229.142	221.000
Nombre de Cooperatives	22	11
Mitjana de comercialització per cooperativa	10.415	20.090

Font: Elaboració pròpia. Estimacions basades en consultes amb els actors implicats en la producció i comercialització del sector.

Les dades reflectixen una transformació significativa en l'estructura productiva i exportadora de les cooperatives, on destaquen les següents observacions:

- **Disminució en l'Exportació de Cítrics**

L'exportació de cítrics ha experimentat una caiguda notable, passant de 218.642 tones en el període 1995-2005 a 116.000 tones en 2023-2024, la qual cosa representa una reducció del 47%. Aquesta disminució reflectix l'impacte de diversos factors, com la pèrdua de superfície cultivada, la reestructuració del sector cooperatiu i la creixent competència d'importacions provinents d'altres regions i països.

- **Expansió del Cultiu de Kaki**

En contrast, l'exportació de kaki ha crescut de manera exponencial, augmentant de 10.500 tones a 105.000 tones, és a dir, un increment de 900%. Aquest canvi demostra la consolidació del kaki com una alternativa productiva a la comarca, compensant en part la reducció en la producció citrícola. No obstant això, aquest creixement planteja desafiaments, com la necessitat de garantir l'estabilitat de mercats i enfrontar problemes fitosanitaris emergents.

- **Reducció en el Nombre de Cooperatives i Augment del Volum Mitjà Exportat**

El nombre de cooperatives actives ha disminuït a la mitat, passant de 22 a 11, la qual cosa reflectix un procés de concentració del sector. Malgrat aquesta reducció, el volum

mitjà exportat per cooperativa ha augmentat de 10.415 tones a 20.090 tones, la qual cosa indica una major capacitat operativa i un model de gestió més centralitzat i eficient.

El sector cooperatiu de la Ribera del Xúquer ha experimentat una reestructuració significativa en les últimes dècades, amb una marcada reducció en l'exportació de cítrics, l'auge del kaki i una concentració de l'activitat en un menor nombre de cooperatives amb major volum de producció. Aquest procés ha permès optimitzar la gestió i millorar la competitivitat, encara que planteja reptes en termes de diversificació de mercats, sostenibilitat de cultius i resiliència davant noves plagues i malalties.

El cas del cooperativisme cítricola en les Riberes del Xúquer

En línia amb la concentració descrita el model cooperatiu cítricola en les Riberes del Xúquer ha experimentat una transformació significativa en la mateixa línia en les últimes dècades. En particular, s'ha observat una notable reducció en el nombre de magatzems cooperatius en funcionament, passant de 22 en el període 1995-2005 a només 8 en la campanya 2024-2025.

Aquest procés de reducció i reestructuració ha estat marcat per diversos factors clau:

- **Fusions i reestructuracions:** Dos fusions han donat lloc a noves entitats més grans (*Coalmar i Canse), la qual cosa ha implicat la desaparició d'estructures comercials individuals.
- **Integració en cooperatives de segon grau:** Sis cooperatives han passat a formar part de dos grans entitats cooperatives de nova generació (*Greenfruit i *Ribercamp), concentrant així la gestió comercial en estructures més centralitzades.
- **Desaparició de cooperatives:** Cinc cooperatives han cessat les seues activitats, reflectint la creixent concentració i especialització del sector.

Taula 7. Evolució del volum de comercialització de les Cooperatives de les Riberes (*tn)

	Cooperatives de cítrics amb magatzem propi	Volum mitjà de comercialització de cítrics (*tn) 1995-2005	Situació actual	Volum mitjà de comercialització de cítrics (*tn) 2024-2025
1	La Turisana	7.614	Es manté	7.500
2	La Realense	6.261	Es manté	4.500
3	Llombai	6.464	Coalmar	5.500
4	Alfarb	3.567	Coalmar	
5	Catadau	4.060	Es manté	300
6	Carlet	16.107	Ribercamp	22.000
7	Guadassuar-Crist	13.394	Ribercamp	
8	Guadassuar-Sanisi	3.115	Ribercamp	
9	Cohoca-*Benifayo	9.037	Es manté	1.600
10	Coagal-Almussafes	4.233	Es manté	3.600
11	Canse-L*Alcudia	17.123	Es manté	14.500
12	Benimodo	1.692	Canse	
13	Coagri-Alginet	11.918	Es manté	1.200
14	Copal-*Algemesi	69.002	Greenfruit	42.000
15	Agricola-Alzira	3.337	Greenfruit	
16	Agralco-Alzira	2.437	Greenfruit	
17	Gruscal-Alzira	4.314	Desapareix	0
18	Carcaixent	1.274	Desapareix	0
19	Albalat de la Ribera	1.528	Desapareix	0
20	Sueca	6.253	Desapareix	0
21	Alberic	6.323	Desapareix	0
22	Exagro- Castelló	19.568	Es manté	32.000

Font: Elaboració pròpia. Estimacions basades en consultes amb els actors implicats en la producció i comercialització del sector.

En termes de capacitat operativa, algunes cooperatives han aconseguit mantindre un volum significatiu d'activitat, com *Exagro (localitzada en el municipi de Castelló), que ha incrementat la seua capacitat d'exportació de 19.568 a 32.000 tones, i Carlet, que ha passat de 16.107 a 22.000 tones. Unes altres, no obstant això, han experimentat reduccions o han deixat d'operar en el sector cítricol.

Aquests canvis reflectixen una tendència general cap a la consolidació de l'activitat cítricola en un menor nombre d'operadors, amb un model més orientat a l'eficiència i a l'optimització d'infraestructures logístiques i comercials.

El cas de la comercialització del cultiu del kaki en les Riberes del Xúquer

Pel que fa a la comercialització del kaki, s'ha observat un fenomen particular dins del sector. A diferència de l'ocorregut amb els cítrics, moltes de les empreses cítrícoles privades van optar per no integrar aquest producte en la seua oferta. En els seus inicis, la comercialització del kaki va quedar en mans de petites empreses que tradicionalment operaven en el sector de fruites de pinyol i que no tenien una presència significativa en la comercialització de cítrics. Moltes d'aquestes companyies se situaven en zones confrontants a les Riberes, com la Costera i la Vall d'Albaida.

En l'actualitat, la comercialització del *kaki està distribuïda de manera equitativa entre dos grans grups:

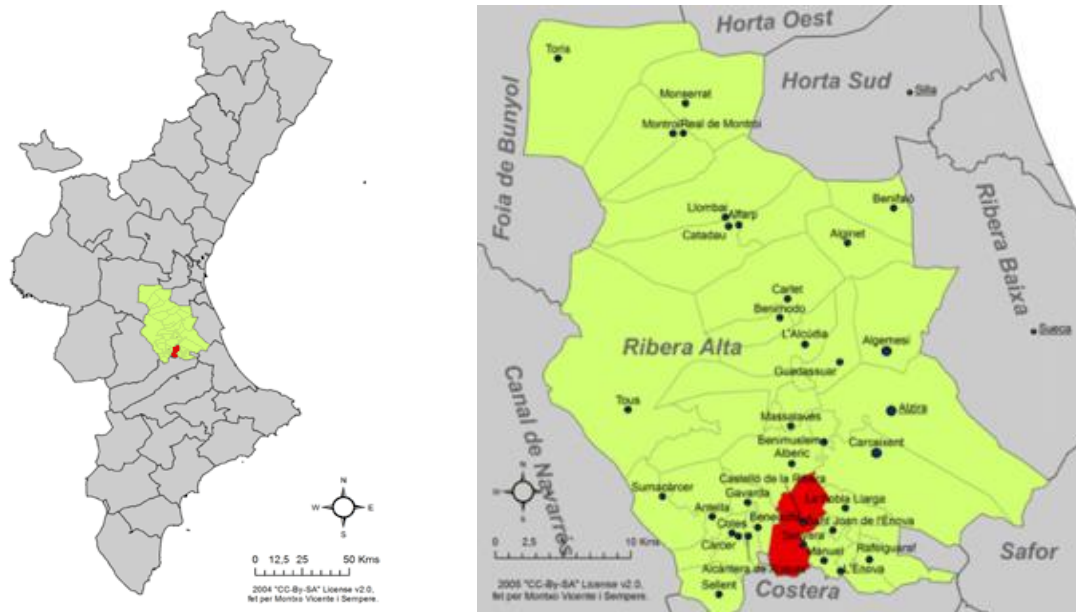
- Les cooperatives agrupades en el Grup Persimon Bouquet d'Anecoop, que han consolidat la seua posició en el mercat.
- Els membres de l'Associació Professional del Kaki, composta majoritàriament per empreses de grandària mitjana.

Aquest procés de consolidació en la comercialització reflectix una tendència clara cap a l'agrupació, on les estructures de major dimensió han demostrat ser capaces de competir en un mercat cada vegada més exigent. La capacitat d'accedir a economies d'escala, optimitzar la logística i garantir una presència estable en els mercats nacionals i internacionals ha afavorit als grans grups i cooperatives estructurades.

2.3 Context agrari en el municipi de Castelló

En coherència amb el context descrit en els apartats anteriors de context agrari, el municipi de Castelló, situat a la comarca de la Ribera Alta, a la província de València, compta amb una població de 6.897 habitants (INE 2024).

Figura 4. Localització del municipi de Castelló

L'economia de Castelló s'ha basat històricament en l'agricultura, sector que continua sent predominant després de la desaparició progressiva de la ramaderia. El seu relleu, majoritàriament pla, afavorix l'activitat agrícola, mentre que la confluència dels rius Albaida i Xúquer garantix un accés estable a l'aigua, factor clau per a la producció local.

El sector industrial del municipi està vinculat principalment a la transformació i comercialització agroalimentària, amb fàbriques de conserves i magatzems d'exportació de cítrics i kakis, productes que representen la base de la seua activitat agrària.

Evolució de la superfície agrària de Castelló

La totalitat de la superfície cultivada a Castelló és de regadiu, la qual cosa permet una alta productivitat agrícola. Segons dades de la Conselleria d'Agricultura, els cultius predominants en la zona són els cítrics i els kakis, reflectint l'especialització productiva de la comarca.

Taula 8. Evolució de la superfície (ha) de regadiu a Castelló segons cultius.

CULTIU	2002	2023	*Diferenc*ia	*Dif %
Cítrics	11.139	9.740	-1.399	-12,56%
Fruïtes de pinyol	703	127	-576	-81,93%
*Kakis	150	1.544	1.394	929,33%
Hortalisses	175	113	-62	-35,43%
Vivers	88	98	10	11,36%
Alvocats	0	80	80	
Magraners	0	21	21	
Kiwis	0	7		
Total	12.255	11.730	-525	-4,28%

Aquest municipi forma part de la dinàmica de transformació que ha experimentat el sector agroalimentari de la Ribera, caracteritzada per canvis en l'estructura empresarial i en les estratègies de comercialització. L'adaptació a noves condicions de mercat, la influència de la inversió externa i l'evolució en els models de producció han configurat un escenari agrícola en constant evolució, on la dimensió i la internacionalització juguen un paper crucial en el seu desenvolupament futur.

Exagro-Camp Vila Nova de Castelló CV

Destaquem en aquest punt l'empresa Exagro-Camp Vila Nova de Castelló, amb seu social en el municipi, com un agent estratègic en el desenvolupament agrari del terme. Fundada en 1943 a Castelló, hui dia és una empresa amb una facturació fa una mitjana de de 30 milions d'euros en els últims cinc anys, tenint presència en 35 municipis de la Comunitat Valenciana i Murcia.

L'activitat de la cooperativa, especialitzada en la comercialització de cítrics, es manté durant els 12 mesos de l'any gràcies a la producció de socis estratègics i la compra de

producte quan és requerit per a mantindre la cadena de proveïment als clients. El resultat és una empresa amb 425 persones treballadores en 2023 i una demostrada sostenibilitat econòmica.

Concloem per tant que Exagro no respon al perfil de cooperativa agrària vinculada exclusivament al seu poble d'origen. Part del seu èxit es deu a l'augment de la seua dimensió i la seua capacitat per a identificar socis estratègics que aporten volum de producció. En aquest context, l'acusat minifundi de Castelló provoca que des del terme municipal s'aporten a la cooperativa un perfil de socis amb escassa producció. El resultat és, com s'ha identificat a través de les entrevistes realitzades, liquidacions als socis que no permeten cobrir els costos de producció, situant les explotacions cítriques de Castelló en una senda de pèrdues.

L'abandó de terres a Castelló

L'abandó de terres agrícoles en el terme municipal de Castelló és una expressió del declivi de l'activitat cítrica familiar. La reduïda dimensió dels camps i/o explotacions, l'envelliment de la població activa agrària o l'absència de rendibilitat són factures que actuant de manera conjunta com és el cas, contribuïxen a l'abandó de les parcel·les agrícoles.

Considerem pertinent en aquest punt tipificar el nivell d'abandó d'un camp o parcel·la agrícola a fi d'actualitzar l'ordenança municipal que regula aquest aspecte.

● Nivell 1: Cultiu actiu amb el risc d'abandó

- **Estat:** Parcel·la encara en producció, però amb senyals de desgast: menor freqüència de labors, reducció de rendiments, baixa inversió en manteniment.
- **Indicadors:**
 - Cultiu en peus però amb falta de poda o tractaments fitosanitaris.
 - Reg irregular o infraestructures en deterioració lleu.
 - Propietari envellit o sense relleu.
- **Intervenció recomanada:** Suport preventiu, assessorament tècnic, incentius per a millora o relleu generacional.

● **Nivell 2: Abandó incipient**

- **Estat:** Parcel·la sense cultiu en l'últim any, amb vegetació espontània començant a invadir el terreny.
- **Indicadors:**
 - Sistema de reg sense ús o en mal estat.
 - Restes de cultius anteriors visibles.
 - Mala herba de baixa a mitjana altura (menys d'1 metre).
 - Pot haver-hi encara titular local o accessible.
- **Intervenció recomanada:** Activació primerenca mitjançant bancs de terres, cessions, cultius de baix manteniment.

● **Nivell 3: Abandó avançat**

- **Estat:** Parcel·la sense ús agrícola des de fa diversos anys, amb forta colonització per vegetació silvestre.
- **Indicadors:**
 - Arbres secs o morts.
 - Mala herba alta, possible presència de canyes, esbarzer, etc.
 - Infraestructures de reg completament deteriorades.
 - Accés difícil, tancats trencats o invadits.
- **Intervenció recomanada:** Neteja, recuperació ambiental o conversió a altres usos compatibles.

● **Nivell 4: Abandó crític o irreversible**

- **Estat:** Parcel·la totalment fora d'ús agrícola, convertida en abocador, canyar, matoll o invadida per espècies invasores.
- **Indicadors:**
 - Risc ambiental: incendis, erosió, plagues.
 - Abocaments incontrolats o construccions il·legals.
 - Sense contacte amb propietari o propietat en situació legal complexa.
- **Intervenció recomanada:** Gestió pública o comunitària, intervenció d'urgència ambiental, possible expropiació o sanció si és procedent.

En el terme de Castelló aquestes quatre tipologies o nivells d'abandó es barregen configurant un sistema de parcel·les abandonades que afecta a tot el territori. A continuació mostrem el mapa de l'abandó, en el qual observem una major concentració d'abandó en la mitat nord, i particularment en les zones limítrofes amb el riu Albaida.

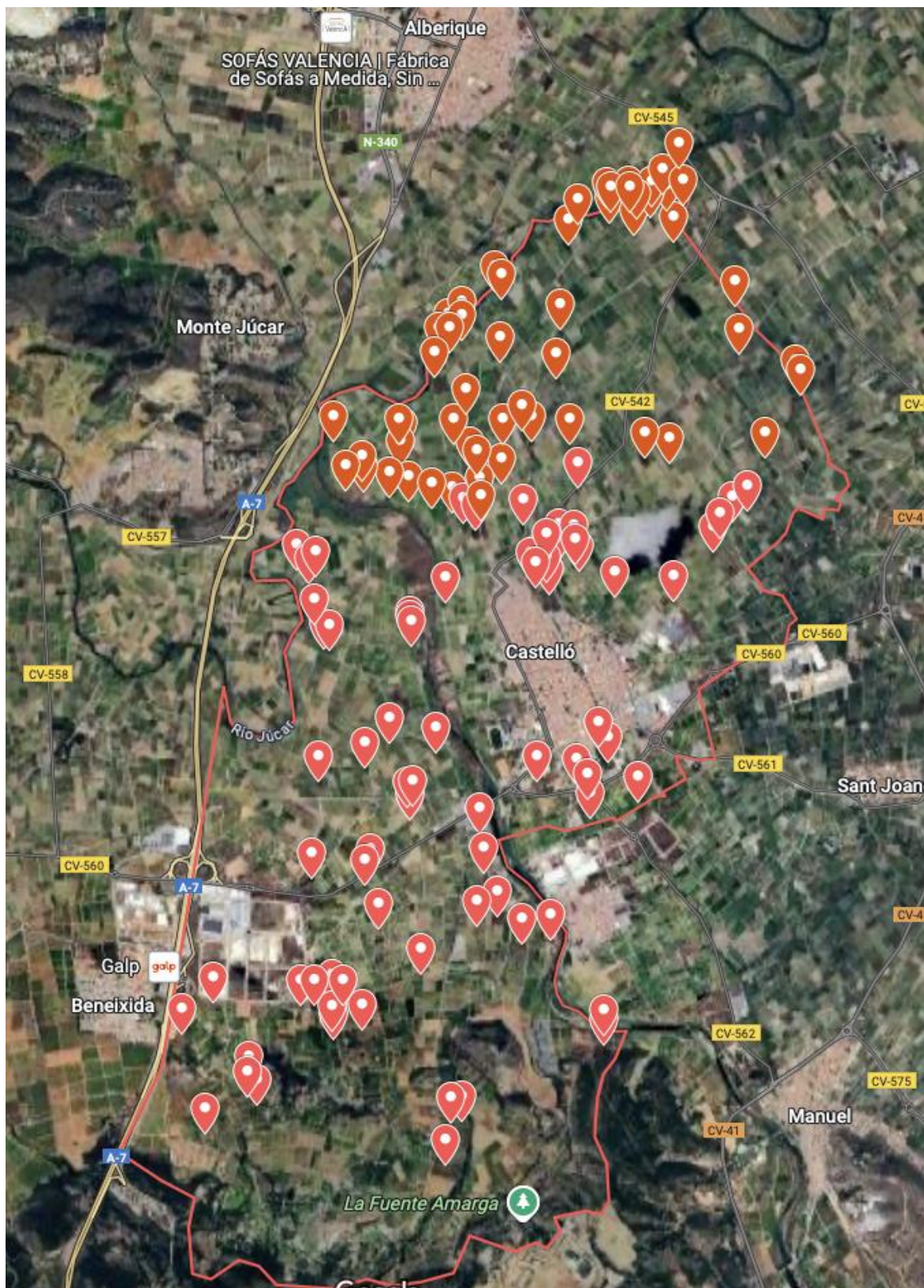

Figura 5. Mapa de l'abandó de parcel·les agrícoles a Castelló.

Capítol 3. Objectius del Pla de Desenvolupament

En el cas d'Espanya, l'abandó de cultius es relaciona amb un major risc d'incendis, una major degradació i erosió en els sòls. Estes problemàtiques associades a l'abandó de terres continuen avançant i cada vegada són més evidents.

No obstant això, el sector agroalimentari té un paper estratègic des del punt de vista econòmic, social, cultural i mediambiental. Així mateix, el desenvolupament econòmic, associat a l'agricultura com la indústria agroalimentària i els servicis relacionats suposen una font d'ingressos rellevant (embalatges, transportistes, servicis, subministraments, assegurances, maquinària...etc.).

Des de la perspectiva socioeconòmica i ambiental el sector agroalimentari juga un rol clau en el sector productiu àmpliament basat en explotacions familiars i amb la participació de gran part de la població, resultant fonamental per a mantindre la viabilitat econòmica de la zona. Al mateix temps des del punt de vista ambiental gestiona directament recursos naturals i oferix servicis ambientals, a més de ser la principal generadora del paisatge agrari que coneixem.

Donat aquest context, resulta estratègic fomentar la participació del sector agrari i de la ciutadania en el disseny i desenvolupament d'un PDA per a garantir la sostenibilitat econòmica, social i ambiental del sector a Castelló de la Ribera.

Considerant el context actual i l'entorn socioeconòmic prèviament descrit, resulta evident la necessitat i el consens entre la població local i els actors del sector agroalimentari per a replantejar el seu model de desenvolupament.

En aquest sentit, l'Ajuntament de Castelló proposa la creació d'un espai de debat i reflexió que permeta l'intercanvi d'idees i la formulació d'un pla d'acció col·lectiu. **Aquest pla servirà com a full de ruta estratègic per a orientar iniciatives que enfortisquen el sector agroalimentari i contribuïsquen a mitigar l'abandó de terres.**

Els objectius principals del Pla de desenvolupament Agrícola de Castelló són:

- Promoure les transicions necessàries per a millorar la rendibilitat i la sostenibilitat ambiental de l'activitat agrària a Castelló.
- Enfortir l'impacte dels servicis ambientals i culturals que l'activitat agrària generen un impacte

Per a això, es va dur a terme un procés participatiu ateses les circumstàncies particulars que afecten el territori que ajude a sistematitzar propostes encaminades a afavorir la sostenibilitat del sector agroalimentari i els seus impactes beneficiosos sobre el municipi de Castelló.

El Pla de Desenvolupament Agrícola de Castelló (d'ara en avant PDA) és una iniciativa impulsada per l'Ajuntament de Castelló per a debatre, proposar i definir les bases d'acció per a millorar el sector agroalimentari del municipi.

Capítol 4. Propostes d'Acció

En línia amb el treballat al llarg del Pla, el sector agroalimentari a Castelló és un pilar fonamental de l'economia local, el desenvolupament sostenible i la identitat cultural del territori. No obstant això, enfronta desafiaments globals que requereixen d'un enfocament coordinat i estratègies concretes per a garantir la seua sostenibilitat i creixement.

Per a això, s'han identificat quatre eixos d'acció que agrupen accions per a enfortir el sector agroalimentari. Cada eix arreplega una sèrie d'accions que van acompanyades de la identificació dels agents clau responsables del seu impuls i execució.

A continuació, es detallen els eixos d'acció i les mesures específiques dins de cada un d'ells, assenyalant els actors clau responsables del seu desenvolupament:

Eix 1: Millora de la producció agrària

EIX 1. MILLORA DE LA PRODUCCIÓ AGRÀRIA

ACCIÓ 1.1 . Facilitar l'accés a informació i divulgació agrària

ACCIÓ 1.2. .Formació agrària

ACCIÓ 1.3. Assessorament tècnic agrari

ACCIÓ 1.4.- Banc de terres

ACCIÓ 1.5. Promoure Iniciatives de Gestió Comú de terres

Acció 1.1.- Facilitar l'accés a informació i divulgació agrària

Context:

Les ferramentes públiques d'informació i transferència de coneixement als agricultors per a la innovació i el desenvolupament del sector agrari han vist reduït progressivament el seu pressupost des de l'entrada d'Espanya a la Unió Europea. Si bé aquesta competència recau actualment en les autonomies, la informació i assessorament tècnic dels agricultors en un municipi com Castelló és exercida de facto per cases comercials que ofereixen el servei com a complement a la venda de productes (fitosanitaris, fertilitzants, ferramentes, etc).

És fonamental oferir un servei d'informació i assessorament a l'agricultor orientat a satisfer les seues necessitats i les del mercat on pretén comercialitzar els seus productes. Per això, es planteja com a línia estratègica prioritària la millora de l'accés a la informació agrària, entesa com un element fonamental per a reforçar el teixit agroalimentari local i fomentar una activitat més resilient, professionalitzada i sostenible.

Objectiu:

Facilitar l'accés a informació clau i de referència a totes aquelles persones vinculades a l'activitat agrària en el municipi de Castelló.

Agents clau:

Ajuntament de Castelló; Cooperativa; Empreses de servicis agrícoles

Accions:

- Crear un punt d'informació i assessorament en col·laboració amb els agents clau.
- Identificar, recopilar i transferir informació rellevant i recursos d'interés per a persones vinculades al sector agroalimentari.

- Difusió d'aquesta informació de manera clara, accessible i continuada, utilitzant diferents formats i canals adequats als diferents perfils de la població agrària local.

Tipus d'informació i recursos a compartir:

- Recursos econòmics: ajudes, subvencions, finançament, fiscalitat específica del sector.
- Recursos humans: xarxes de suport, associacionisme, organitzacions professionals agràries, programes de formació, assessorament tècnic i empresarial.
- Recursos tècnics: accés a la terra, maquinària i equipaments agrícoles, servicis agraris especialitzats, assegurances agràries, gestió de qualitat de la producció.
- Etapes d'incorporació a la professió agrària: des de la idea de projecte fins a la seua instal·lació i consolidació, incloent-hi recursos d'acompanyament en cada fase.

Canales i formats de difusió:

- Per a garantir un accés equitatiu a la informació, s'utilitzaran diferents canals de comunicació, com ara butlletins digitals, taulons informatius en espais públics, la web municipal, sessions informatives presencials o virtuals, i xarxes socials. Aquesta diversitat de formats permetrà aconseguir tant a persones familiaritzades amb les ferramentes digitals com a aquelles que no ho estan.

Punt d'informació agrària (presencial o virtual):

- Es proposa la creació d'un punt d'informació agrària de referència, ja siga presencial en dependències municipals o en format digital. Aquest espai facilitarà l'accés permanent a documentació, recursos i orientació especialitzada. El seu funcionament haurà d'estar coordinat amb entitats clau del territori, com la Conselleria d'Agricultura, ramaderia i pesca, la cooperativa local, la comunitat de regants, centres de formació professional agrària i altres organitzacions comarcals, amb la finalitat de garantir la qualitat, pertinència i actualització dels continguts oferits.

Actualització contínua i seguiment:

- Serà imprescindible establir un mecanisme d'actualització periòdica de la informació, així com un sistema de seguiment que permeti avaluar l'abast i la utilitat del servici. D'aquesta manera, s'assegurarà que els continguts es mantinguin vigents i adaptats a les necessitats canviants del sector agrari local. La base d'informació primària és: [El Portal *Agrari de la CV](#). I la [R*evista L'*Agrària](#)

Acció 1.2.- Formació agrària

Context:

El cens agrari (2020) revela que el 72% dels caps d'explotació de la província de València basa la seua formació exclusivament en l'experiència i només un 1,5% té una formació professional agrària.

No obstant això, la professionalització i la formació del sector agrari és un factor clau per a la seua sostenibilitat, competitivitat i innovació. En el context actual, marcat per la transformació tecnològica, els nous marcs normatius i els reptes mediambientals, es requereixen coneixements tècnics, econòmics i estratègics que van molt més allà de la pràctica tradicional.

Objectiu:

Oferir accés a itineraris formatius personalitzats i especialitzats que permeten a les persones interessades definir millor les seues opcions professionals dins de l'àmbit agrari, en funció dels seus interessos, nivell d'experiència i necessitats concretes.

Agents clau:

Administració Pública, Cooperativa, C*entros de formació agrària

Accions:

- Impulsar i afavorir l'accés a la formació agrària adapteua a les característiques del territori i a les demandes reals del sector local.

Centres de formació professional de referència en la Comunitat Valenciana:

Es recomana l'articulació amb els següents centres de formació oficials:

- Escola de Capatassos Agrícoles de Catarroja (València)
- *EFA El *Campico (Vega Baixa del Segura – Alacant)
- *EFA La *Malvesía (Llombai – València)

Recursos formatius gratuïts disponibles:

- [Plataforma CAMPUS STT-FORMACIÓ AGRÀRIA de la Generalitat Valenciana.](#)
- [SEAE: Programes gratuïts de formació en agricultura ecològica i agroecologia oferits per la Societat Espanyola d'Agricultura Ecològica i Agroecologia.](#)
- [Formació de Cooperatives Agroalimentàries CV:](#) Cursos i jornades tècniques dirigides a socis/as i professionals del sector cooperatiu agrari.

Acció 1.3.- Assessorament tècnic agrari

Context:

L'accés a un assessorament tècnic especialitzat és un element fonamental per a millorar la presa de decisions en l'àmbit agrari, augmentar l'eficiència productiva i garantir la sostenibilitat de les explotacions. En un entorn canviant, amb noves normatives, tecnologies i reptes ambientals, les persones agricultores necessiten comptar amb suport professional que els ajude a aplicar coneixements tècnics, resoldre dubtes operatius i planificar estratègicament els seus projectes.

Objectiu:

Facilitar l'accés de les persones agricultores del municipi a un sistema d'assessorament tècnic agrari.

Agents clau:

Administració Pública (local, autonòmica i estatal),
Cooperativa local, Persones agricultores, Organitzacions Professionals Agràries (Opes) i Centres de coneixement i assessoria tècnica.

Accions:

- Impulsar un sistema d'assessorament tècnic agrari que permeti canalitzar de manera eficaç els recursos i servicis disponibles, fomentant sinergies entre entitats públiques, privades i del tercer sector. Es proposa:
- Identificar i promoure l'accés a servicis d'assessorament tècnic especialitzats, a través de canals presencials i digitals.
- Unir esforços entre agents locals i regionals per a garantir una atenció coordinada i eficient.
- Divulgar recursos formatius i tècnics disponibles mitjançant butlletins, jornades tècniques i acompanyament individualitzat.
- Fomentar espais d'assessorament col·laboratiu, com a tallers participatius, sessions d'intercanvi d'experiències o visites tècniques.

Fonts i recursos d'assessorament recomanats:

- Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació (MAPA):
 - Plataforma AKIS – Xarxa d'assessors agroalimentaris.
 - Plans de formació contínua per a tècnics del medi rural.
 - Programa CULTIVA (estades formatives en explotacions model).
 - Centre de Competències per a la Formació Digital Agroalimentària.
 - Plataforma La Vega Innova (impuls a la innovació agrària).
 - Xarxa PAC (informació tècnica i normativa sobre ajudes europees).
- Generalitat Valenciana
 - Oficines Comarcals Agràries (Oques).
 - Servicis d'assessorament de la Conselleria d'Agricultura (GVA).

- Cooperatives agroalimentàries:
 - Servicis propis d'acompanyament tècnic i comercialització.
 - Programes de foment de l'associacionisme agrari (CCRR, cooperatives).
- Assessorament privat i d'iniciativa social:
 - Professionals independents i consultories tècniques especialitzades.
 - Organitzacions Professionals Agràries (Opes).
 - Acceleradores, incubadores i entitats que donen suport a la innovació agrària.

Acció 1.4.- Banc de terres

Context:

L'abandó de terres agràries suposa un repte tant per al desenvolupament del sector agrari com per a l'equilibri ambiental i paisatgístic del territori. Aquesta situació comporta impactes negatius com l'acumulació de residus en parcel·les sense ús, l'augment del risc d'incendis, la pèrdua de patrimoni agrícola i la degradació del paisatge tradicional. Al seu torn, moltes persones interessades a incorporar-se a l'activitat agrària troben serioses dificultats per a accedir a terres disponibles. En aquest context, els bancs de terres es configuren com una ferramenta útil per a revertir aquesta tendència, facilitant l'accés a terres cultivables i reactivant el teixit agrari local.

Objectiu:

Facilitar l'accés a terres agràries a persones interessades a desenrotllar activitat agrícola en el municipi, ja siguin professionals en actiu o nous/as agricultors/as, promovent la recuperació de parcel·les abandonades o infrautilitzades.

Agents clau:

Administració Pública (Ajuntament de Castelló, Diputació, Generalitat), Cooperativa local, Propietaris/as de terres, Nous/as agricultors/as i professionals agraris

Accions:

- Dissenyar i posar en marxa un Banc de Terres Municipal o Comarcal, adaptat a la realitat de Castelló i vinculat a experiències similars ja operatives en la Comunitat Valenciana.
- Identificar, registrar i categoritzar parcel·les agràries abandonades o disponibles, en coordinació amb propietaris/as interessats/as a cedir-les en lloguer, venda o cessió temporal.
- Actuar com a intermediari neutral i de confiança entre propietaris i persones demandants de terra, afavorint acords justos i viables per a les dos parts.

- Oferir servicis complementaris com a assessorament jurídic i tècnic, acompanyament en l'elaboració de contractes, i seguiment de les cessions.
- Difondre l'existència del banc de terres i promoure la participació, tant de propietaris/as com de possibles nous/as agricultors/as.
- Col·laborar amb entitats que ja gestionen bancs de terres o terres per a no duplicar esforços, com les cooperatives o projectes col·lectius.

Exemples de bancs de terres de referència en la Comunitat Valenciana:

[Banc de Terres de la Diputació de València](#)

<https://valencia.consellagrari.com/es/banco-de-tierras/>

[Banc de Terres del Consorci Pactem Nord](#)

Acció 1.5.- Promoure Iniciatives de Gestió Comuna de terres

Context:

El relleu generacional en el sector agroalimentari sota el model tradicional ja no és suficient per a garantir la continuïtat del sistema productiu. Davant la pèrdua d'agricultors i el risc de reducció del volum de producció, es fa necessari explorar nous models de gestió col·lectiva que asseguren la sostenibilitat econòmica, reforcen l'activitat dels agricultors més joves i contribuïsquen a frenar l'abandó de terres en el medi rural.

Objectiu:

Impulsar noves formes de producció i gestió col·lectiva de terres que asseguren la continuïtat de l'activitat agrària i contribuïsquen a evitar l'abandó de terres en el municipi de Castelló.

Agents clau:

Cooperativa, Empreses agràries, persones agricultores

Accions:

- Facilitar l'intercanvi intern de terres entre agricultors sortints i agricultors professionals o nous/as agricultors/as, a través d'un sistema coordinat pels agents clau que identifique oportunitats de relleu i ampliació d'explotacions.

Impuls d'iniciatives variades de gestió en comú de terres:

- Cooperatives d'explotació comunitària de la terra (*CEC) o cooperatives de treball associat: grups de productors/as cedixen la gestió de les seues parcel·les a una cooperativa comuna, que organitza i executa la producció conjunta.
- Compra o lloguer de terres per part d'un agent clau (cooperativa, comunitat de regants), que posteriorment se cedixen a socis/as,

prioritàriament jóvens, per a ampliar la base productiva i millorar la rendibilitat.

- Seccions de servicis o de cultiu dins de la cooperativa: s'oferixen servicis tècnics integrals (labors, gestió, administració, etc.) per a aquelles persones sòcies que desitgen delegar totalment o parcialment la gestió de les seues explotacions, sense perdre la titularitat.
- Secció específica de gestió comunitària de terres: parcel·les de diversos socis s'integren en una única gestió coordinada per la cooperativa. Els socis poden o no implicar-se laboralment en aquesta gestió.
- Fórmules de coparticipació empresarial o relleu compartit: la cooperativa assumix part de la inversió o riscos inicials i facilita la incorporació de jóvens mitjançant acords de col·laboració amb socis sortints o amb participació en els resultats.
- Producció directa per part de la cooperativa: gestió pròpia de parcel·les (de socis o no socis) mitjançant personal contractat, empreses de servicis o socis professionals.

Eix 2. Millora de les infraestructures agràries

EIX 2. MILLORA DE LES INFRAESTRUCTURES AGRÀRIES

ACCIÓ 2.1. Millora dels sistemes de reg i conservació de sèquies

ACCIÓ 2.2. Conservació de camins rurals

ACCIÓ 2.3. Conservació del patrimoni rural i agrari

Acció 2.1.- Millora dels sistemes de reg i conservació de sèquies

Context:

Els sistemes de reg i les séquies són un element fonamental per al manteniment de l'activitat agrària, però amb el pas del temps, la seua infraestructura s'ha vist deteriorada, la qual cosa compromet tant l'eficiència en l'ús de l'aigua com la sostenibilitat dels cultius. La falta de manteniment adequat d'aquests sistemes de reg, així com la seua obsolescència en algunes àrees, afecta a la productivitat agrícola i a la conservació dels recursos hídrics. A més, les noves condicions climàtiques, amb sequeres més prolongades i onades de calor, requereixen d'un maneig més eficient i adaptat d'aquests recursos. Per tant, resulta clau invertir en la modernització dels sistemes de reg i en el manteniment i rehabilitació de les séquies per a assegurar l'accés a l'aigua de manera eficient i sostenible.

Objectiu:

Millorar l'eficiència en l'ús de l'aigua en el municipi de Castelló a través de la modernització dels sistemes de reg i la conservació de les séquies, afavorint la sostenibilitat dels cultius i l'optimització dels recursos hídrics.

Agents clau: Administració Pública (Ajuntament, Diputació, Generalitat), Comunitats de regants, Cooperativa local, Empreses d'infraestructures i servicis tècnics, Agricultors/as locals

Accions:

- Auditoria i diagnòstic dels sistemes de reg i séquies existents, identificant àrees de millora, punts de pèrdua d'aigua i necessitats de manteniment.
- Rehabilitació i manteniment de séquies: restaurar i condicionar les séquies i canals de reg per a garantir el seu bon estat i funcionalitat, reduint les fugues d'aigua i augmentant l'eficiència del sistema.
- Instal·lació de tecnologies de reg eficient, com a sistemes de reg per degoteig o aspersió, que permeten un ús més controlat i reduït de l'aigua, minimitzant pèrdues i optimitzant el recurs.
- Creació d'un pla de manteniment preventiu i correctiu per a les infraestructures de reg, amb especial atenció a les séquies, per a assegurar la seua durabilitat i correcte funcionament al llarg del temps.
- Fomentar la formació de les comunitats de regants sobre noves tecnologies i tècniques de reg, així com la gestió eficient de l'aigua en l'agricultura.
- Fomentar la col·laboració entre diferents actors, com l'administració pública, les cooperatives i les comunitats de regants, per a dur a terme projectes conjunts que promoguen la modernització de les infraestructures de reg i l'ús sostenible de l'aigua.

Acció 2.2.- Conservació de camins rurals

Context:

Els camins rurals són una infraestructura essencial per al desenvolupament agrari, ja que faciliten l'accés a finques, horts i explotacions agrícoles, així com el transport de productes a mercats i cooperatives. No obstant això, molts d'aquests camins es troben en mal estat a causa del desgast natural, la falta de manteniment adequat i l'augment de l'activitat agrícola en determinades zones. Aquesta situació dificulta l'accés i transport dels productes, augmentant els costos operatius i reduint la competitivitat dels agricultors. La conservació d'aquests camins no sols és fonamental per a l'activitat agroalimentària, sinó també per a la seguretat i la connectivitat de les zones rurals.

Objectiu:

Garantir el bon estat i la funcionalitat dels camins rurals en el municipi de Castelló, afavorint l'accés a les explotacions agrícoles, reduint els costos logístics i millorant la competitivitat del sector agroalimentari.

Agents clau:

Administració Pública; Comunitats de regants; Cooperativa

Accions:

- Auditoria de camins rurals existents: Realitzar un diagnòstic per a identificar els camins en pitjor estat i prioritzar aquells que tenen major impacte en l'activitat agrícola i en la connectivitat de les zones rurals.
- Creació d'un pla de conservació a llarg termini: Establir un pla de manteniment periòdic i preventiu per a assegurar la durabilitat dels camins rurals, amb la col·laboració dels agricultors/as, l'administració local i les comunitats rurals.
- Manteniment i rehabilitació de camins rurals: Reparar i mantindre els camins rurals, restaurant trams deteriorats, reforçant el paviment i, quan siga necessari, ampliant la seua capacitat per a millorar la seguretat i facilitar el pas de vehicles agrícoles i camions de transport.
- Millora de la senyalització: Implementar una senyalització adequada en els camins rurals per a garantir la seguretat viària, tant per a vehicles agrícoles com per a altres usuaris, i evitar accidents.
- Fomentar l'ús de materials sostenibles: Promoure la utilització de materials ecològics i tècniques de construcció que respecten l'entorn natural i contribuïsquen a la sostenibilitat de les infraestructures rurals.
- Foment de la col·laboració entre agricultors/as i entitats locals: Impulsar projectes conjunts entre agricultors, cooperatives i l'administració local per a la conservació de camins, facilitant la participació activa dels actors locals en la gestió i conservació d'aquests recursos.
- Sol·licitud d'ajudes i finançament: Buscar i gestionar fons a nivell regional, nacional i europeu per al manteniment i millora dels camins rurals, aprofitant programes específics per a la millora d'infraestructures rurals.

Acció 2.3.- Conservació del patrimoni rural i agrari

Context:

El patrimoni rural i agrari de Castelló inclou tant elements arquitectònics com paisatgístics que són fonamentals per a la identitat i la sostenibilitat del medi rural. Les construccions tradicionals, com a molins, cases de cultiu, magatzems agrícoles, i les estructures relacionades amb l'agricultura (com els sistemes de reg antics i les séquies), representen una riquesa cultural i productiva que, amb el pas del temps, s'ha vist amenaçada per l'abandó, la falta de recursos i la modernització d'infraestructures. La conservació d'aquest patrimoni no sols preserva la història i la identitat de la zona, sinó que també pot jugar un paper crucial en el foment del turisme rural i l'economia local. A més, alguns d'aquests elements patrimonials són fonamentals per a l'agricultura sostenible, com les séquies i els sistemes de captació d'aigua.

Objectiu:

Conservar i rehabilitar els elements patrimonials rurals i agraris de Castelló, protegint el seu valor històric, cultural i productiu, i fomentant la seua integració en l'economia local i en els sistemes de producció agrícola sostenible.

Actor clau:

Administració Pública (Ajuntament, Diputació, Generalitat), Comunitats de veïns i associacions locals, Cooperatives, Centres d'investigació i universitats, Organitzacions de turisme rural

Accions:

- Inventari del patrimoni rural i agrari: Realitzar un inventari detallat dels elements de patrimoni rural i agrari en el municipi, incloent-hi molins, séquies, edificis agrícoles tradicionals i altres elements culturals importants per a la identitat de la zona.
- Restauració i rehabilitació d'elements patrimonials: Executar projectes de restauració i conservació dels elements patrimonials més rellevants, prioritzant aquells que encara tenen valor funcional en el context agrícola, com les séquies i sistemes de reg tradicionals.
- Integració del patrimoni en la producció agrícola: Promoure la reutilització d'elements patrimonials com a part de les explotacions agrícoles, on siga possible, garantint la seua funcionalitat dins dels nous models productius, i fomentant el respecte pels sistemes de cultiu tradicionals.
- Foment del turisme rural relacionat amb el patrimoni: Desenvolupar programes de turisme cultural i rural que posen en valor el patrimoni agrari de la zona, generant activitats i rutes turístiques centrades en la història agrícola i l'ús sostenible dels recursos.
- Educació i sensibilització: Realitzar activitats de sensibilització sobre la importància del patrimoni agrari, tant per als habitants del municipi com per als agricultors i altres agents del territori. Promoure tallers, cursos i visites guiades per a involucrar a la comunitat en la seua conservació.
- Col·laboració amb entitats especialitzades: Treballar al costat d'universitats, centres d'investigació, associacions de patrimoni i experts en restauració.

Eix 3: Valorització dels productes agroalimentaris

EIX 3. VALORITZACIÓ DEL PRODUCTES ALIMENTARIS

ACCIÓ 3.1. Creació d'un obrador compartir

ACCIÓ 3.2. Promoció del Mercat municipal de Castelló

ACCIÓ 3.1.- Creació d'un obrador compartit

Context:

L'elaboració artesanal, a petita escala o de proximitat, constituïx per als municipis rurals i/o agraris, una alternativa de captació de valor afegit i de creació de Petites i mitjanes empreses (Pime) en el territori. El compliment de la normativa agroalimentària per a la e*laboración i transformació d'aliments requereix d'uns nivells d'inversió identificats com a barreres d'entrada al sector per a les Pime agroalimentàries. La creació per part dels municipis d'un espai per a la transformació d'aliments s'ha demostrat com una estratègia útil per a la promoció i el suport a les petites empreses agroalimentàries que ofereixen aliments elaborats de proximitat.

Els obradors compartits també constituïxen una alternativa, al costat d'unes altres, per a evitar el desaprofitament d'aliments considerats no aptes per al seu consum en fresc, conforme proposa la Llei 1/2025 de prevenció de les pèrdues i el desaprofitament alimentari.

Objectiu:

Generar un espai de transformació d'aliments de proximitat que permeti a productors agraris i Pime *agroalimentarias compartir un espai de treball, aconseguir un registre sanitari i accedir als mercats.

Agents clau:

Ajuntament de Castelló; Pime agroalimentàries; Cooperativa agrària

Accions:

- Diagnosticar les necessitats de les Pime agroalimentàries de Castelló.
- Identificar l'origen del desaprofitament alimentari d'aliments frescos.
- Visitar experiències d'obradors compartits en altres municipis.
- Promoure el disseny i creació d'un obrador compartit a Castelló.
- Elaborar el sistema de governança i normes d'ús de l'espai.

ACCIÓ 3.2.- Promoció del mercat municipal de Castelló

Context:

La distribució d'aliments en la Comunitat Valenciana està dominada per la presència de dos grans agents com són Mercadona i *Consum, que exercixen una posició dominant amb el 66,8% de la *cuota total de mercat, mentre que els cinc primers operadors acumulen en 84,6%. Aquesta realitat mostra l'elevada concentració de poder que existix en la distribució alimentària.

En aquest context, el mercat municipal de Castelló adquireix una especial rellevància. En primer lloc, perquè suposa una alternativa de distribució d'aliments de caràcter estratègic per al municipi, en disposar de cadenes d'aprovisionament curtes, subministrant-se mitjançant productors de la comarca i de *Mercavalencia, la qual cosa converteix a aquesta mena de mercats en especialment resilients davant contextos de crisis com les ja viscudes del *COVID o d'inflació fruit dels conflictes a Ucraïna o Orient Pròxim.

En segon lloc, el mercat de Castelló és un edifici d'alt valor patrimonial que constitueix una plataforma per a posar en valor el sistema agroalimentari local, oferint una experiència de compra alternativa a la convencional, basada en la qualitat dels aliments, la proximitat dels seus proveïdors i l'impacte en l'economia local.

Objectiu:

Revitalitzar el comerç agroalimentari local a través del mercat municipal de Castelló.

Agents clau:

Ajuntament de Castelló; Mercat de Castelló

Accions:

- Dissenyar una campanya de promoció del Mercat, orientada a diversificar el perfil de clients que *acceden
- Actualitzar la normativa d'usos del mercat per a oferir horaris més accessibles, compatibilitzar l'ús alimentari amb altres usos complementaris (cultural, oci, etc.)
- Digitalitzar el mercat per a la seua promoció en aquest àmbit així com la compra en línia.

Eix 4: Actualització de servicis municipals orientats al territori agrícola

EIX 4. ACTUALITZACIÓ DE SERVICIS MUNICIPALS ORIENTATS AL TERRITORI AGRÍCOLA

ACCIÓ 4.1. Reforma de la normativa municipal front a l'abandó de terres agrícoles

ACCIÓ 4.2. Prevenció d'incendis

ACCIÓ 4.3. Gestió dels residus agrícoles

ACCIÓ 4.1.- Reforma de la normativa municipal enfront de l'abandó de terres agrícoles

Context:

L'abandó de camps agrícoles a Castelló en una realitat sistèmica que segueix una tendència creixent en el terme municipal. Entre els impactes provocats per l'abandó identifiquem la degradació del paisatge agrari tradicional, la pèrdua de patrimoni rural (cases agrícoles, casetes, séquies) així com l'augment d'abocadors incontrolats o la proliferació d'incendis per augment de la massa vegetal.

Més enllà d'abordar les causes estructurals que conduïxen a l'abandó de terres, objecte del present Pla, és fonamental que les persones propietàries es responsabilitzen de deixar el camp en condicions òptimes en cas d'abandó. Per a això és necessari actualitzar l'ordenança municipal definint els indicadors pels quals es considerarà que un camp està abandonat, les condicions en les quals deixar el camp en cas de cessament de l'activitat agrària, així com el règim sancionador i procediment a seguir per Ajuntament en cas d'incompliment de la normativa.

Objectiu:

Actualitzar l'ordenança municipal relativa a l'abandó de terres.

Agents clau:

Ajuntament Castelló

Accions:

- Acordar els indicadors pels quals es considerarà que un camp està abandonat.
- Aprovar una nova normativa amb el consens de tots els grups polítics.
- Identificar els camps abandonats i notificar als seus propietaris.
- Procedir a la neteja del camp en cas de falta de resposta dels propietaris.
- Sancionar amb els costos de la neteja als propietaris que no mantinguen els seus camps abandonats conforme normativa.
- Bonificar en l'IBI rústic a qui tinga els seus camps en cultiu.

ACCIÓ 4.2.- Prevenció d'incendis

Context:

La concentració de camps abandonats en les parcel·les més pròximes al riu Albaida provoca la proliferació d'una gran quantitat de massa vegetal potencialment combustible. Gestionar aquesta massa forestal i arbustiva constituïx una estratègia de prevenció d'incendis amb un impacte positiu tant per a la flora i fauna del propi riu com per als habitants del terme municipal de Castelló.

En els últims anys s'han succeït incendis en aquest entorn del riu que demostren la persistència d'un problema real que pot veure's acrescut pels impactes de l'abandó de l'activitat agrícola.

És responsabilitat de les persones propietàries mantindre els camps conforme a la normativa, si bé l'Ajuntament es reserva del dret actuar en el cas que els propietaris la incomplisquen.

Objectiu:

Previndre els incendis en les riberes del riu Albaida

Agents clau:

Propietaris agrícoles; Ajuntament Castelló.

Accions:

- Alçar actes de camps abandonats en la campanya d'estiu, en zones potencialment sensibles als incendis (conca del riu, límits amb muntanyes, etc)
- Informar els propietaris de la necessitat de complir la normativa.
- Neteges preventives en límits i camps abandonats.
- Sancions als propietaris conforme a normativa.

ACCIÓ 4.3.- Gestió dels residus agrícoles

Context:

La correcta gestió dels residus agrícoles (envasos, plàstics, etc.) està regulada per diversos marcs normatius, entre ells: la Llei 10/1998, de 21 d'abril, de Residus; la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats; i el Reial decret 646/2020, de 7 de juliol, que regula l'eliminació de residus mitjançant depòsit en abocador.

Segons la legislació vigent, els agricultors de Castelló —o les empreses a les quals pertanguen— tenen la responsabilitat d'inscriure's com a productors de residus, sol·licitar la seua recollida i emmagatzemar-los de manera segura, higiènica i salubre.

La recollida, transport i tractament d'aquests residus haurà de ser realitzada per un gestor autoritzat. En el cas d'agricultors associats, aquesta funció pot assumir-la la cooperativa agrària; per als no associats, pot ser un altre agent habilitat conforme a la normativa.

Objectiu:

Establir un sistema eficient i conforme a la legislació per a la gestió dels residus agrícoles en el municipi.

Agents clau:

Cooperativa agrària, Ajuntament, Empreses de servicis agrícoles

Accions:

- Dissenyar un protocol específic per a la recollida i gestió de residus agrícoles a Castelló.
- Informar el sector agrícola sobre el protocol i assegurar la seua correcta aplicació.

Eix 5: Promoció de servicis per a l'ús ciutadà del territori i la cultura agrària.

**EIX 5. PROMOCIÓ DE
SERVICIS PER A L'ÚS CIUTADÀ
DEL TERRITORI I LA CULTURA
AGRÀRIA**

ACCIÓ 5.1. Afavorir l'ús lúdic del territori agrícola.

ACCIÓ 5.2. Crear horts urbans de proximitat

**ACCIÓN 5.3. Sensibilitzar a la ciutadania sobre els valors
de l'agricultura**

ACCIÓ 5.1.- Afavorir l'ús lúdic del territori agrícola.

Context:

En paral·lel a l'ús agrari dels terrenys agrícoles del terme municipal, la ciutadania de Castelló percep eixe mateix territori com un espai en el qual desenrotllar activitats vinculades a l'esport o l'oci. La ciutadania de Castelló percep l'espai agrari com un actiu per a la salut en el qual poder desenrotllar activitats esportives (córrer, caminar, bicicleta), passejar a les seues mascotes, etc.1897

Aquests nous usos poden generar conflictes amb l'activitat agrària com entorpir la circulació de vehicles agrícoles, generar residus en els camps, etc. Resulta per tant necessari ordenar els usos no agrícoles amb la finalitat d'evitar conflictes amb l'activitat agrària, motor econòmic i estructural de l'espai agrari de Castelló.

Objectiu: Ordenar els usos no agraris de l'espai rústic de Castelló

Agents clau: Ajuntament de Castelló; Associacions

Accions:

- Identificar els usos no agraris dels espais agrícoles
- Dissenyar i senyalitzar rutes habilitades per al passeig a peu o amb bici, amb la participació de les associacions locals.
- Realitzar campanyes d'informació i sensibilització als propietaris de mascotes per al maneig correcte d'aquests animals en les zones agrícoles.
- Generar en l'entorn agrícola espais públics de trobada amb infraestructura bàsica (bancs, fonts, arbratge d'ombrege, etc)

ACCIÓ 5.2.- Crear horts urbans de proximitat

Context:

Els horts urbans constitueixen una oportunitat per a recuperar zones degradades o abandonades de l'entorn agrícola de Castelló, sent una plataforma des de la qual desenrotllar activitats de formació ambiental i agrícola, promoure la trobada i la cohesió social, sensibilitzar a la ciutadania sobre la importància de l'alimentació o contribuir al benestar físic i emocional de les persones usuàries.

Són múltiples les experiències d'èxit d'horts urbans en municipis de diferent grandària, constituint en tots els casos una ferramenta de vertebració social, un actiu per a la salut de la comunitat i un espai per a la presa de consciència dels valors del territori.

Els horts urbans estan orientats per a ús d'entitats jurídiques, així com persones físiques que vulguen accedir al cultiu de la terra.

Objectiu:

Crear horts urbans accessibles a la ciutadania individual i organitzada.

Agents clau:

Ajuntament; Associacions locals; Escoles; Persones individuals

Accions:

- Identificar un espai accessible.
- Dissenyar amb els agents interessats els horts i el sistema de governança i gestió dels mateixos (normes d'ús, etc.).
- Posar en marxa els horts a través d'una campanya d'informació a la ciutadania.
- Articular acords amb agents interessats (associacions, escoles, etc.) per a la cessió d'horts a aquestes entitats
- Desenrotllar amb els agents interessats un calendari d'activitats/esdeveniments que dinamitzen l'activitat dels horts.

ACCIÓ 5.3.- Sensibilitzar a la ciutadania sobre els valors de l'agricultura

Context:

Castelló, com la resta de municipis del seu entorn, enfronta la dècada de la jubilació dels seus agricultors. De manera progressiva, les noves generacions de Castelló canviaran la manera de vincular-se i relacionar-se amb l'entorn agrari. És per això necessari abordar des de la formació i sensibilització, l'educació de la ciutadania sobre temes clau com la història agrària del terme, la importància ambiental del cinturó agrícola periurbà, el valor dels aliments de temporada i de proximitat, etc.

Disposar d'una estratègia de sensibilització a desenrotllar en articulació amb centres de formació, associacions, mercats, museus, etc. és sens dubte una ferramenta de política pública que reforçarà la identitat del municipi, el sentiment de pertinença, així com el coneixement sobre el territori i els actius que per a la salut aquest ofereix (qualitat de l'aire, aliments de temporada, paisatge, etc.).

Igualment, les accions de sensibilització buscaran de manera transversal prestigiar l'activitat agrària i la professió d'agricultor/a, amb vista a contribuir des d'aquesta ferramenta, al necessari relleu generacional en el sector agrari.

Objectiu:

Dissenyar una estratègia de formació i sensibilització sobre els valors de l'agricultura i l'alimentació de proximitat

Agents clau: Ajuntament; Associacions; Centres de formació

Accions:

- Dissenyar un itinerari pedagògic identificant temes a abordar en l'estratègia de sensibilització
- Identificar possibles accions de formació i/o sensibilització a realitzar en col·laboració amb agents interessats (centres de formació, associacions).

Capítol V: Desenvolupament i seguiment del Pla

La millora del sector agroalimentari a Castelló requerix una acció coordinada entre l'administració, la societat civil, les persones agricultores i les empreses agroalimentàries. Cada un d'aquests actors exercix un paper clau en la transició cap a un model més sostenible, innovador i competitiu. A través de polítiques públiques eficients, major sensibilització ciutadana, adopció de pràctiques agrícoles responsables i un compromís empresarial amb la sostenibilitat, és possible enfortir el sector i garantir la seua resiliència davant els desafiaments actuals i futurs.

Com a següents passos, es recomana la creació de taules de treball intersectorials en el marc que faciliten la implementació d'aquestes propostes d'acció, així com el seguiment per a avaluar l'impacte de les accions dutes a terme. Tot això es pot realitzar en el marc del Consell Agrari del municipi, obrint les sessions als agents interessats.

Assistència tècnica

Agencia Agroa COOP.V

C/Moli Canyars

2016 Carpesa, Valencia

hola@agenciagroa.com

